

BAB III

RISDA

3.1 Pendahuluan

Kemiskinan rata-rata menjadi satu masalah yang sentiasa diambil berat oleh kerajaan maka dengan itu tertubuhlah berbagai-bagai rancangan bagi mengatasi masalah ini. Di antara yang paling menonjol ialah rancangan-rancangan Malaysia iaitu, Rancangan Malaysia Pertama (RMP) (1965 - 1970), Rancangan Malaysia Kedua (RMK) (1971 - 1975), Rancangan Malaysia Ketiga (RMT) (1971 - 1975), dan Rancangan Malaysia Keempat (RME) (1980 - 1985).

Keseluruhannya pada tahun 1970 dikatakan terdapat sebahagian besar daripada 1.6 juta keluarga di Malaysia adalah miskin dan kebanyakannya tinggal di luarbandar (RMT: 84). Mereka ini merupakan 89% daripada orang-orang miskin yang bekerja sebagai pekebun kecil getah, penanam padi, nelayan dan buruh kontrak.

Kemiskinan yang sangat ketara adalah di dalam sektor pertanian jika dibandingkan dengan sektor yang lain. Ini adalah kerana peratusan yang sangat besar iaitu dalam tahun 1970 ianya adalah 68.3% dan menurun kepada 46.1% dalam tahun 1980 (RME: 36 & 37).

Pekebun-pekebun kecil getah tidak terlepas daripada gejala ini kerana mereka mempunyai berbagai masalah seperti tanah tidak ekonomik lagi bertaburan tanpa adanya tenaga buruh yang dinamik dan

REPERUTAN
1980

dan kewangan untuk meninggikan pendapatan mereka. Ini adalah kerana mereka kurang mempunyai pelajaran serta terlalu bergantung pada alat tradisional.

Di antara masalah yang paling ketara sekali ialah keluasan saiz ladang di bawah saiz optima. Mengikut Chamhuri Siwar (1974:123) saiz optima bagi sebuah ladang untuk sebuah keluarga ialah 6 - 8 ekar tetapi yang nyata kita dapati bahawa pekebun kecil mempunyai tanah kurang daripada saiz ini.

Walaupun mereka ini menghadapi masalah ini tetapi jelas pada kita bahawa sumbangan mereka adalah besar, walaupun secara kecil-kecilan pada pertumbuhan dan pembangunan ekonomi negara. Sektor ini menyumbangkan 33.4% dari jumlah eksport negara dan mengeluarkan 1,345,000 tan dalam masa yang sama (RME:20) pengeluaran yang banyak ini datangnya daripada permintaan dunia yang kian bertambah. Oleh itu untuk memenuhi permintaan dunia bagi getah asli ini yang kebanyakannya dikeluarkan oleh pekebun kecil yang miskin tiada pelajaran serta hidup secara tradisional, dengan daya usaha kerajaan Malaysia maka tertubuhnya pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Pekebun Getah pada tahun 1973 atau yang lebih dikenali sebagai RISDA (Rubber Small Holder Development Authority).

3.2 Sejarah Penubuhan RISDA

RISDA telah dirasmikan oleh Allahyarham Tun Abdul Razak bin Datuk Hussein (bekas Perdana Menteri Kedua). Sebelum itu tugas-tugas

untuk memajukan pekebun kecil getah adalah di bawah pengawasan dan pengurusan Lembaga Perusahaan Getah Taman Semula, Pusat Penyelidikan Getah (RRI) dan Rancangan Bekalan Benih.

Tetapi dengan tertubuhnya RISDA maka badan-badan ini telah bersatu kecuali RRI sebagai sebuah badan yang berasingan. Namun begitu ia mempunyai perkaitan yang rapat dengan RISDA sebagai badan untuk menyelidik getah supaya dapat meninggikan hasil pengeluaran getah dan penggunaan teknologi moden untuk pekebun kecil getah.

RISDA menjalani programnya selaras dengan Dasar Ekonomi Baru (DEB) serta Rancangan-rancangan Malaysia bagi membantu pekebun kecil getah dan mementingkan 2 aspek iaitu membasmikan kemiskinan di kalangan pekebun kecil getah dan menyusun semula masyarakat.

3.2.1 Tujuan RISDA

Tujuan RISDA yang utama adalah untuk menambahkan pengeluaran getah negara ini supaya dapat memenuhi permintaan dunia bagi getah asli dan getah tiruan.

Selain daripada itu RISDA mempunyai tujuan membasmikan kemiskinan yang semakin berleluasa di kalangan pekebun kecil getah bagi memperbaiki kehidupan mereka ini. Keadaan kemiskinan ini di pengaruhi oleh masalah sosio-ekonomi yang utamanya disebabkan oleh keluasan tanah yang tidak ekonomik, dengan pengeluaran yang rendah dan sistem pengurusan kebun yang tidak mengikut amalan-amalan yang baik tambahan pula, kedudukan mereka adalah bertaburan di seluruh

negara dan terletak di kawasan mundur di mana kemudahan infrastruktur, kredit, pemasaran, pemerosesan sukar didapati. Dengan ini RISDA telah mengadakan berbagai rancangan bagi memperbaiki kedudukan mereka yang miskin.

Dalam pada itu RISDA juga bertujuan untuk menyusun semula masyarakat bagi merapatkan jurang ekonomi di kalangan rakyat di negara ini. Bagi tujuan ini RISDA telah melaksanakan berbagai projek bagi mengurangkan perbezaan ekonomi antara sektor pekebun kecil dan sektor-sektor yang lain. RISDA juga mengadakan program-program masyarakat supaya dapat pekebun kecil memainkan peranan di dalam pembangunan ekonomi negara dengan lebih giat dan berkesan.

3.3 Tugas-Tugas RISDA

Di bawah undang-undang Akta Pihak Berkuasa kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah 1972, tugas-tugas utama RISDA adalah seperti berikut:

- A. Pentadbiran Kumpulan Wang Perusahaan Getah (Penanaman Semula) yang ditubuhkan di bawah Seksyen 3 Ordinan Kumpulan Wang Perusahaan Getah 1952.
- B. Pengurusan dan pengendalian yang berjaya bagi rancangan-rancangan yang disediakan dan diluluskan di bawah Peruntukan Ordinan Kumpulan Wang Perusahaan Getah (Penanaman Semula) 1952.

C. Rancangan dan Pelaksanaan segala pembaharuan penyelidikan dalam sektor pekebun kecil getah.

Selain daripada itu tugas-tugas RISDA di atas ia juga bertanggungjawab untuk melaksanakan tanam semula dengan menggunakan teknologi moden daripada penyelidikan oleh agensi-agensi ataupun Jabatan Kerajaan yang lain. RISDA juga bertugas untuk memastikan segala teknologi moden dalam proses pemerosesan dan mengambil berat tentang pemasaran getah.

Selain daripada bidang meninggikan pengeluaran getah, RISDA juga bertugas untuk memodenkan masyarakat pekebun kecil melalui proses orientasi rohani dan jasmani.

Tidak ketinggalan RISDA bertanggungjawab mengadakan badan-badan dan anak syarikat pekebun kecil dalam mengurus dan mengawasi proses tanaman sehingga pada pelaburan, kewangan, perkilangan dan lain-lain.

Jika di sini tugas-tugas RISDA adalah memenuhi tujuan-tujuan RISDA dalam meninggikan pendapatan pekebun kecil.

3.4 Struktur Organisasi RISDA

RISDA yang diletakkan di bawah Kementerian Kemaajuan Tanah dan wilayah adalah ditadbirkan oleh satu lembaga pentadbir yang terdiri daripada berbagai-bagai gred kakitangan.

Mengikut sumber yang dari RISDA, RISDA mempunyai 143 orang daripada Gred A, 123 Gred B, 1,262 Gred C dan 1,085 Gred D. Jumlah ini tidak termasuk kakitangan sementara dan juga kakitangan bergaji harian. Jumlah ini telah bertambah dari masa ke semasa disebabkan

perkembangan tugas-tugas RISDA bagi pembangunan secara menyeluruh terutama sekali dalam bidang pembangunan, perladangan, pemasaran serta khidmat perkembangan teknik.

RISDA ditadbirkan oleh satu pihak lembaga RISDA yang di anggotai oleh Pengarah RISDA, Timbalan Pengarah di Ibu Pejabat dan dibantu oleh pegawai-pegawai yang bertugas di Cawangan Negeri dan seterusnya di peringkat daerah (lihat Jadual I).

Pegawai-pegawai di Ibu Pejabat bertugas untuk menyelaras, mengendali, menyusun dan mengawasi segala kegiatan supaya berjalan dengan sempurna. Tugas pegawai-pegawai di Ibu Pejabat lebih kepada perancangan dan membuat polisi, manakala di bahagian cawangan adalah penukaran polisi kepada tindakan yang sebenarnya. Cawangan-cawangan di peringkat daerah atau lokaliti akan bertindak secara langsung. Peringkat ini amat penting kerana menukarkan polisi pada tindakan dan juga mengawasi perlaksanaannya pada peringkat komuniti.

Ketua Pengarah RISDA adalah orang yang mengetuai dan dibantu oleh sepuluh orang pengarah yang lain yang bertugas dan bertanggungjawab kepada bahagian yang ditentukan kepadanya. Bahagian-bahagian ini adalah berhubung rapat di antara satu sama lain, manakala di bahagian cawangan pula RISDA dibantu oleh pegawai-pegawai RISDA negeri.

Timbalan-timbalan pengarah yang kesepuluh semuanya tadi pula bertugas untuk mengendalikan projek-projek seperti tanam semula, kewangan,

latihan, modenisasi, pentadbiran, estet dan lain-lain lagi.

Di dalam tiap-tiap bahagian ini diketuai oleh Timbalan Pengarah yang ditugaskan untuk mengawal perjalanan bahagian tersebut. Di dalam bahagian kewangan, Timbalan bertugas untuk merangka, mengawal dan menyimpan rekod-rekod perakaunan serta memberi nasihat mengenai pelaburan, menyediakan laporan kewangan dan menyelenggarakan satu sistem akaun am untuk menentukan kedudukan kewangan RISDA.

Bahagian estet pula bertugas untuk menyatukan dan menanam semula kebun kecil getah di samping memberi kredit kepada mini estet.

Bahagian bekalan dan pengangkutan pula bertugas untuk memberikan input-input pertanian seperti baja, racun, benih getah, alat-alat untuk kegunaan pembinaan serta alat-alat memproses getah dan bahan pertanian yang lain. Setelah bahan-bahan itu disediakan maka ia akan diedarkan kepada para pekebun kecil dengan sistem logistik RISDA. Kenderaan-kenderaan RISDA membuat jadual dan menghantar segala bekalan-bekalan kepada pekebun kecil di tempat-tempat mereka.

Bahagian tanam semula pula adalah untuk mendapat hasil yang baik daripada pokok getah yang berbakat baik. Mengikut RME (RME:297) tahun 1976 - 1980 sebanyak 21,500 hektar setahun pokok ditanam semula. Selain daripada itu bahagian ini telah memberi bantuan kredit pada pekebun kecil.

Bahagian perancangan juga mempunyai fungsi tertentu iaitu menyediakan atau mencadangkan belanjawan yang sesuai bagi RISDA dan

ianya meliputi hal-hal pentadbiran. Ia juga bertugas untuk melaksanakan segala urusan berkaitan perancangan, belanjawan, penilaian atau pengamatan pengajian sosio-ekonomi dan pemasaran hasil pengeluaran pekebun kecil getah.

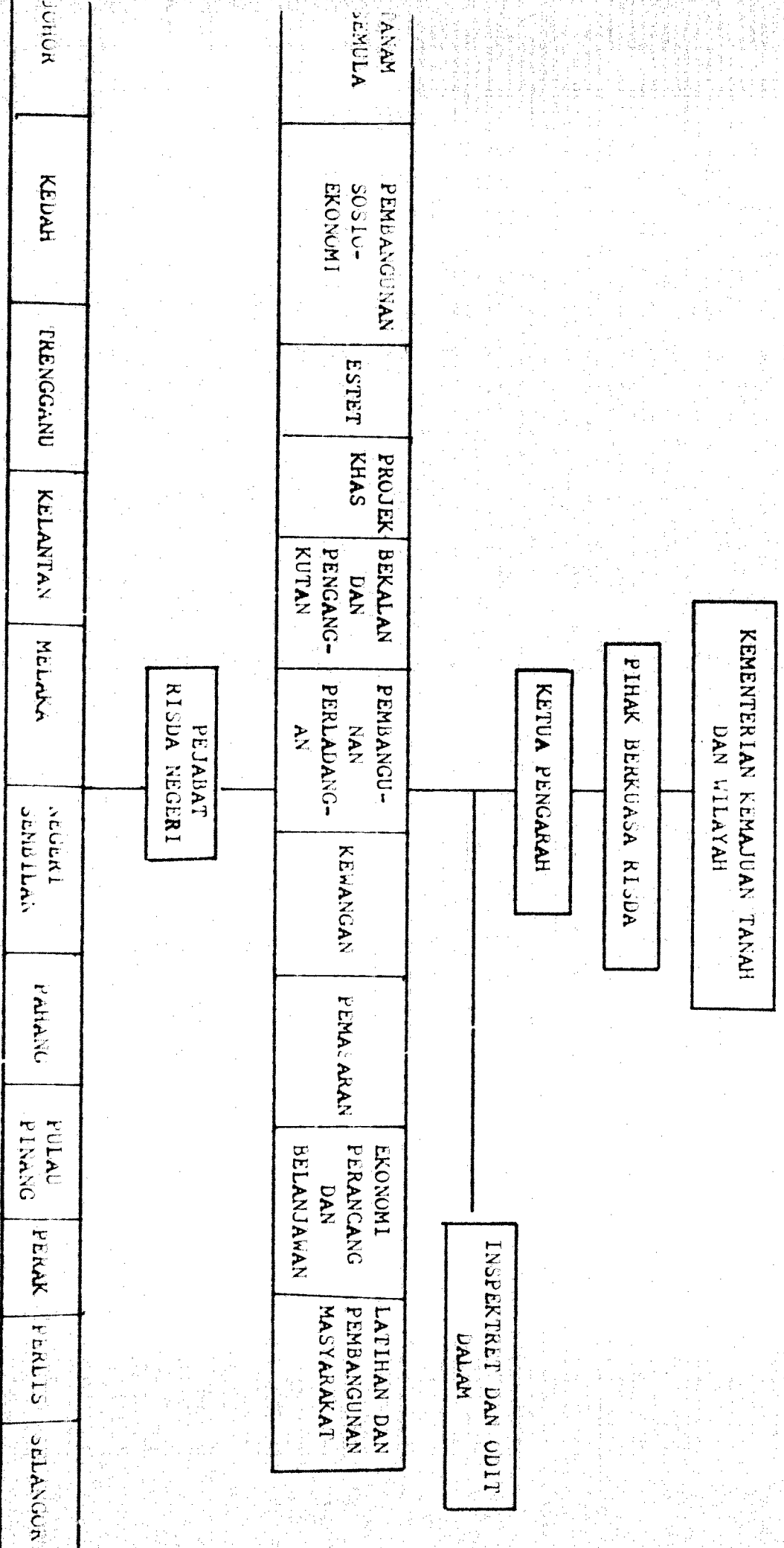
Tujuan Bahagian Skim Rancangan Pembangunan Perladangan adalah bagi mengatasi masalah pemilikan tanah yang tidak ekonomik di kalangan pekebun kecil getah. Pembangunan Perladangan ini dijalankan secara pembukaan tanah baru kelompok bagi tanah-tanah yang dipohon yang diberikan oleh Kerajaan Negeri. Bahagian ini telah ditugaskan membuka 20,000 ekar setahun untuk dimajukan dan ditanam dengan getah, kelapa sawit dan lain-lain yang dijangka dapat menambahkan pendapatan bagi sesuatu kawasan pertanian (RMT:245).

Bahagian pemasaran getah pula ditugaskan untuk membeli getah daripada pekebun kecil getah untuk mengelakkan peranan orang tengah yang sekian lama menjerat leher pekebun kecil ini. Selain daripada itu ia juga bertujuan untuk mengelakkan kecekapan pemasaran getah di kalangan masyarakat penjual getah. Pembelian getah ini dilaksanakan oleh pusat-pusat pembangunan pekebun kecil.

Bahagian Latihan dan Pembangunan Masyarakat adalah bertanggungjawab dalam aspek latihan dan biasiswa bagi keluarga pekebun kecil dan kakitangan RISDA sendiri.

Akhir sekali, bahagian yang menyentuh tentang kegiatan dan program khususnya menjadi tajuk latihan ilmiah pengkaji ialah berkaitan dengan program wanita pekebun kecil ialah Bahagian Pembangunan sosio-ekonomi.

JADUAL I: STRUKTUR ORGANISASI RISDA

Sumber: Laporan Tahunan RISDA (1982)

3.5 Bahagian Pembangunan Sosio-Ekonomi RISDA

Pengkaji menumpukan kepada bahagian ini adalah kerana bahagian inilah yang mengadakan rancangan bagi kaum wanita pekebun kecil getah untuk menambahkan pendapatan keluarga mereka dengan mengadakan berbagai kegiatan ekonomi dan bukan ekonomi.

Tujuan bahagian ini adalah sebagai satu jentera yang akan menterjemahkan dasar-dasar pembangunan pekebun kecil daripada peringkat konsep kepada operasi membantu pihak perlaksana di negeri-negeri untuk merancang, mengawas, merekod, menilai dan melapor kemajuan program-program.

Dalam usaha mencapai kejayaan pada bahagian Pembangunan Sosio-ekonomi ini, RISDA telah memberikan perhatian pada aspek-aspek yang tertentu iaitu:

1. Pembangunan getah
2. Pekebunan berintegrasi
3. Kemajuan koperasi
4. Kemajuan keluarga
5. Pengurusan skim kredit
6. Pengurusan skim subsidi
7. Pengurusan skim perumahan
8. Khidmat tanah
9. Khidmat Pengembangan

Oleh kerana terdapat banyak aspek-aspek yang dititikberatkan maka bahagian Pembangunan Sosio-ekonomi ini mempunyai struktur organisasi

sendiri agar dapat menyelenggarakan tugas-tugas dengan lebih licin.

Bahagian ini diketuai oleh seorang Pengarah, seorang Timbalan dan seorang Penolong Pengarah yang berkuasa dalam bahagian ini. Pengarah bertanggungjawab kepada semua bahagian secara keseluruhan, manakala Timbalan Pengarah pula mengawasi bahagian yunit khidmat akuakultur, yunit khidmat analisa tanah, yunit khidmat pembangunan, yunit perkebunan berintegrasi dan yunit skim subsidi. Penolong Pengarah pula bertugas untuk mengawasi yunit Pengurusan Skim Kredit, Yunit Kemajuan Keluarga, Yunit Kemajuan Koperasi dan yunit Pentadbiran.

Bahagian khidmat Akuakultur ini adalah bertugas untuk pertanian kehidupan air. Program ini pada tahun 1980 telah melibatkan 216 yang telah memajukan kawasan seluas 60 hektar dengan bantuan sebanyak \$173,906. Didapati Johorlah yang paling banyak melibatkan keluasan tanah yang besar iaitu sebanyak 15.7 hektar.

Bahagian Khidmat Analisa Tanah adalah menjalankan usaha-usaha untuk menjalankan kaji-banci tanah, menghantar tanah untuk dianalisa, mengutip contoh tanah, menentukan jenis-jenis bagi yang patut dan akhir sekali menyediakan laporan-laporan yang lengkap sebagai panduan.

Yunit Pusat Pembangunan Pekebun Kecil (PPPK) adalah bertujuan untuk menggalakkan kegiatan supaya dijalankan secara berkumpulan demi meningkatkan kekesan usaha pembangunan. Perkumpulan ini merupakan beberapa kemudahan seperti pusat memproses getah, setor, rumah asap, depo, pembelian, dewan dan lain-lain lagi.

Yunit Subsidi adalah untuk membekalkan subsidi bagi input pertanian dan bahagian perkebunan berintegrasi ini bertujuan untuk memperkenalkan konsep perkebunan berintegrasi di mana pekebun tertentu digalakkan supaya menjalankan beberapa kegiatan lain di atas tanah mereka di samping menjalankan usaha menanam semula getah. Kegiatan ini termasuklah menternak haiwan dan akuakultur seperti menternak ikan, air tawar dan udang galah.

Bahagian Pembangunan Koperasi pula adalah bertujuan untuk membuka potensi menjalankan kegiatan koperasi dan didapati pada tahun 1980 sebanyak 62 koperasi yang berdaftar yang mana meliputi 41,882 ahli.

Yunit Program Kemajuan Keluarga dan projek Perkumpulan Pekebun Kecil inilah yang menarik minat kerana yunit inilah yang menumpukan kepada kegiatan wanita pekebun kecil bagi memperbaiki kehidupan mereka. Program Kemajuan Keluarga menjalankan program meningkat kedudukan ekonomi mereka dan menjalankan kegiatan memperbaiki kedudukan keluarga pekebun kecil getah dan ini meliputi dua projek iaitu:

- i. Perkumpulan Wanita Pekebun Kecil (PWPK)
- ii. Tabika

Projek PWPK menumpukan perhatian kepada usaha untuk mengumpulkan wanita-wanita di kalangan pekebun kecil getah untuk menjalankan kerjaya kerja yang akan memperbaiki kemahiran yang perlu untuk mengurus rumahtangga dan juga menambahkan pendapatan mereka, dengan mengadakan beberapa kegiatan ekonomi dan bukan ekonomi. Kegiatan ini termasuklah

seperti kelas menjahit, kelas memasak, ceramah kesihatan, memproses makanan, kebajikan dan lain-lain.

Di dalam tahun 1980 didapati bilangan PWPK ialah 485 buah dengan bilangan ahli sebanyak 10,785 orang, sejak penubuhannya pada tahun 1978.

Salah satu lagi projek yang dijalankan oleh pihak RISDA dalam usaha yang sama seperti PWPK ialah KARYADESA. Ianya merupakan sebuah projek yang termuda dan terbaharu dijalankan oleh RISDA pada tahun Mac 1981.

Pengkaji akan membincangkan kegiatan wanita ini dengan lebih lanjut untuk melihat kegiatan, organisasi, masalah pencapaian keberkesanan projek tersebut dan selanjutnya dalam bab-bab yang tersendiri.

Kesimpulannya RISDA bertanggungjawab bagi membangunkan sektor pekebun kecil dalam industri getah dengan mengamalkan konsep pembangunan yang menyeluruh atau "total development approach". Dengan ini RISDA telah mengadakan projek yang akan meningkatkan bukan saja pengeluaran dan pendapatan pekebun kecil malah juga akan kesejahteraan keluarga pekebun kecil getah.